

**UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-22/2023**  
**Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku**  
**z dnia 23 stycznia 2023 r.**

**w sprawie wyrażenia opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu**  
**oraz o możliwości sfinansowania deficytu budżetowego województwa podlaskiego**  
**przewidzianego na 2023 r.**

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), art. 230 ust. 4 i 246 ust.1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) oraz Zarządzenia Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku Nr 1/14 z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących działających w siedzibie RIO w Białymstoku i Zespołach zamiejscowych w Łomży i Suwałkach

Skład Orzekający w osobach:

Ewa Czołpińska	- przewodniczący
Paweł Gałko	- członek
Dariusz Renczyński	- członek

**opiniuje pozytywnie**

1. prawidłowość planowanej kwoty długu przedstawionej w Wieloletniej Prognozie Finansowej województwa podlaskiego na lata 2023-2039 przyjętej uchwałą nr XLVIII/666/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 grudnia 2022 r.;
2. możliwość sfinansowania deficytu budżetowego przedstawionego w uchwale nr XLVIII/667/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu województwa na rok 2023.

**Uzasadnienie**

W uchwale budżetowej na 2023 rok przyjęto różnicę między dochodami (871 956 361 zł) a wydatkami (961 642 264 zł) stanowiącą deficyt budżetu w wysokości 89 685 903 zł, który ma być pokryty przychodami z kredytów w kwocie 38 000 000 zł, z wolnych środków w kwocie 49 213 066 zł, a ponadto przychodami z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 251 000 zł, przychodami wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 211 837 zł oraz przychodami ze spłat udzielonych pożyczek w kwocie 2 000 000 zł, tj. ze źródeł, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 2, pkt 3, pkt 6 i pkt 8 ustawy o finansach publicznych. Łączna

kwota planowanych przychodów wynosi 89 685 903 zł, w tym przychody z planowanych do zaciągnięcia kredytów w kwocie 38 000 000 zł. Rozchodów w roku 2023 województwo nie planuje ze względu na karencję w spłacie zobowiązań.

Odnośnie do zaprojektowanych przychodów z tytułu wolnych środków oraz ze spłat pożyczek udzielonych, które mają służyć pokryciu deficytu, Skład Orzekający wskazuje, że możliwość ich zaplanowania w budżecie na 2023 rok potwierdzają dane sprawozdawcze województwa podlaskiego (w tym bilans z wykonania budżetu sporządzony na dzień 31 grudnia 2021 r.), a także dane dotyczące planów budżetowych na 2022 rok oraz ich przewidywanego wykonania wykazane w WPF. Z danych o przewidywanym wykonaniu budżetu na 2022 rok wynika m.in., że deficyt wyniesie 28 616 687 zł, tj. o 35 930 762 zł mniej od planowanego, wykonanie przychodów przewidziano na poziomie 107 406 585 zł, przy planowanych w wysokości 58 467 201 zł. Rozchodów nie planowano. Ponadto Skład orzekający w dniu wydawania opinii posiłkował się także sprawozdaniami Rb – 27S i Rb- 28 S za miesiąc grudzień 2022 r., sporządzonych przez województwo. Wynika z nich, że budżet w 2022 r. zamknął się wynikiem dodatnim na poziomie 10 836 529,82 zł, zatem znacznie lepszym od przewidywanego (plan za IV kwartały przewidywał deficyt w wysokości 64 547 449 zł). W świetle tego, przy uwzględnieniu dotychczasowych wartości przychodów wewnętrznych, województwo podlaskie może posiadać w 2023 roku wolne środki w kwocie przewidzianej w uchwale budżetowej na pokrycie deficytu. Dane ze sprawozdań za miesiąc grudzień 2022 r. wskazują również na zaistnienie przychodów wynikających ze szczególnych zasad wykonywania budżetu oraz przychodów wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p.

Według uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej w latach objętych prognozą kwoty długu nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 242-243 ustawy o finansach publicznych. Samorząd województwa podlaskiego zamierza spłacać zaciągnięty i planowany do zaciągnięcia dług publiczny do końca 2039 roku, przy czym pozyskiwanie przychodów z tytułów dłużnych prognozowane jest również w latach 2023-2038 (przychody z tego źródła mają służyć finansowaniu deficytów oraz rozchodów budżetowych — w latach 2024-2026; począwszy od roku 2027 – mają służyć tylko finansowaniu rozchodów i prognozuje się kwoty zaciąganych zobowiązań od 24 470 370 zł do 4 780 661 zł w roku 2038). W związku z projekcją przychodów zwrotnych dług publiczny samorządu województwa na koniec 2023 roku ma wynosić 318 000 000 zł (36,47% w stosunku do projektowanych dochodów ogółem), w kolejnych latach ma następować wzrost stanu zadłużenia – do kwoty 326 103 088 zł w roku 2026 (36,89% w stosunku do szacowanych w tym roku dochodów ogółem), od 2027 roku dług ma być stopniowo zmniejszany. Źródłem spłaty długu publicznego mają być przychody zwrotne, a także począwszy od 2027 roku prognozowane nadwyżki budżetowe i w latach 2023 – 2027 przychody planowane z tytułu spłaty pożyczek udzielonych z budżetu województwa w latach poprzednich.

Zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, tj. pomiędzy wskaźnikami planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań a wskaźnikami dopuszczalnych limitów spłat, oparte jest (dla dopuszczalnych limitów spłat) przede wszystkim na założeniu osiągnięcia tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy), a ponadto na projekcji dochodów

ze sprzedaży majątku w roku 2023 w kwocie 6 000 zł. Nadwyżka operacyjna planowana w 2023 roku wynosi 103 772 613 zł, w kolejnym roku saldo operacyjne określono na kwotę 109 368 834 zł, w latach 2025-2030 oscyluje w granicach kwot od 104 965 893 zł do 107 740 663 zł, po czym zaczyna maleć do poziomu 93 419 167 zł w roku 2039. Odpowiednio do przywołanych wartości istotnych w obszarze prognozy spłaty długu ukształtowały się tzw. rezerwy limitowe wynikające z porównania procentowych wskaźników planowanych spłat zobowiązań i wskaźników dopuszczalnych limitów spłat (obliczonych w szczególności w kol. 8.1. i 8.3.1 tabeli WPF): w latach 2023-2024 rezerwy te wynoszą odpowiednio 23,02% i 18,62%, natomiast dla okresu lat 2026-2036 oscylują w granicach od 10 % do 12% , po czym w roku 2039 rezerwa ta wynosi 14,38%.

Odnosząc prognozę nadwyżek operacyjnych do danych o wykonaniu części bieżących budżetów w latach poprzednich Skład Orzekający wskazuje, że projekcja ta przekłada się na ustalenie wysokich wskaźników rezerw limitowych cechujących zdolność województwa podlaskiego do spłaty długu publicznego. W świetle przytoczonych kwot Skład Orzekający zauważa, że przedstawione w opiniowanym projekcie uchwały wartości nie odbiegają znacząco od danych sprawozdawczych. Niemniej jednak, zważywszy na istotne zagrożenia jakie dla stabilności gospodarki finansowej województwa niesie ogólna koniunktura gospodarcza, prognozowany stan zobowiązań dłużnych jak również istotne ryzyko wynikające z odległego okresu prognozowania przyjętego do 2039 roku, Skład Orzekający zwraca uwagę, że w celu zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania, niezbędne jest ciągłe, wnikliwe monitorowanie przez województwo założeń określanych w wieloletniej prognozie finansowej pod kątem faktycznej ich realizacji. Podkreślenia wymaga, iż realizacja zaplanowanych kwot nadwyżek operacyjnych będzie uzależniona od zachowania przez organy województwa konsekwentnej i rygorystycznej dyscypliny finansowej w perspektywie kolejnych lat budżetowych. Niewypracowanie dodatkich sald bieżących w wysokościach przyjętych do Prognozy może prowadzić do ograniczenia planowanych na poszczególne lata wydatków majątkowych (w tym inwestycyjnych), a nawet wydłużenia okresu spłaty prognozowanego długu. Niewykonanie wartości istotnych z punktu widzenia ustalania dopuszczalnych w poszczególnych latach wskaźników spłaty zobowiązań może w sposób istotny zagrozić prawidłowości uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach.

Mając na uwadze przedstawione założenia prognostyczne, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

#### POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego  
*Ewa Czołpińska*

*/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/*